

## POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Banku Gospodarki Żywnościowej Spółki Akcyjnej w W.  
przeciwko K. K. i W. W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 6 czerwca 2012 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie z dnia 6 grudnia 2011 r. w przedmiocie kosztów procesu

uzupełniające wyrok Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 listopada 2011 r.,

**oddala zażalenie.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny, uzupełniając w dniu 6 grudnia 2011 r. wyrok z dnia 23 listopada 2011 r., oddalający apelacje pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 maja 2011 r., zasądzającego od nich solidarnie na rzecz strony powodowej kwoty 115 013,31 zł i 46 808,64 zł z odsetkami ustawowymi, postanowił nie obciążyć pozwanych kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową w instancji odwoławczej. Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił art. 102 k.p.c. Według Sądu Apelacyjnego, za zastosowaniem w sprawie tego przepisu, oprócz trudnej sytuacji materialnej pozwanych, przemawiało zwłaszcza zobowiązanie ich do zapłaty stronie powodowej kwoty 11 700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu przed sądem pierwszej instancji, rekompensującej w znacznym stopniu także nakład pracy pełnomocnika włożony w prowadzenie sprawy w instancji odwoławczej, oraz niecodzienne okoliczności sprawy, łączące się z ustanowieniem bez zgody pozwanych na ich nieruchomości zabezpieczenia rzeczowego przez osobę, która uzyskała wpis prawa własności w wyniku nieważnej czynności prawnej.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 grudnia 2011 r. strona powodowa zarzuciła naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 102 k.p.c. – który zgodnie art. 391 § 1 k.p.c. ma odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu apelacyjnym – dopuszcza w drodze wyjątku od zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 §1 k.p.c.) ze względów słusznościowych w szczególnie uzasadnionych wypadkach zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów procesu albo nawet nieobciążenie jej w ogóle kosztami procesu. Przy ustalaniu, czy zachodzą „wypadki szczególnie uzasadnione” należy brać pod uwagę okoliczności konkretnej sprawy. Sąd dokonując oceny w tym względzie dysponuje znaczną swobodą.

Według utrwalonego w orzecznictwie poglądu, możliwość skutecznego zakwestionowania oceny sądu co do ziszczenia się przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c. ogranicza się do rozstrzygnięć rażąco niesłusznych (por. np.

postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 23/11, LEX 864028, z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 29/11, niepubl., z dnia 6 października 2011 r., V CZ 76/11, niepubl.; z dnia 7 października 2011 r., II CZ 63/11, LEX nr 1001290).

Zaskarżone rozstrzygnięcie nie daje podstaw do postawienia mu takiego zarzutu. W szczególności wskazany przez Sąd Apelacyjny obowiązek ponoszenia przez pozwanych odpowiedzialności z tytułu ograniczonego prawa rzeczowego ustanowionego przez osobę nieuprawnioną do rozporządzania nieruchomościami pozwanych mógł być w sprawie uznany za okoliczność uzasadniającą zastosowanie art. 102 k.p.c., mimo powinności liczenia się w zasadzie przez stronę wnoszącą apelację z obowiązkiem pokrycia poniesionych przez przeciwnika kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd ze względu na uznaniowy charakter regulacji zawartej w art. 102 k.p.c. może wziąć pod uwagę okoliczności uzasadniające zastosowanie tego przepisu z urzędu, niezależnie od wniosków stron.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.